

Z A K O N

O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O DRŽAVNIM I DRUGIM PRAZNICIMA U REPUBLICI SRBIJI

Član 1.

U Zakonu o državnim i drugim praznicima u Republici Srbiji („Službeni glasnik RS”, br. 43/01 i 101/07) u članu 1. stav 2. reči: „15. februara” zamenjuje se rečima: „15. i 16. februara”.

Član 2.

U članu 1a stav 1. posle reči: „Praznik rada” reč: „i” zamenjuje se zapetom, a posle reči: „Dan pobede” dodaju se reči: „i Dan primirja u Prvom svetskom ratu”.

U stavu 2. posle reči: „Praznik rada – 1. i 2. maja” i zapete reč: „a” briše se, a posle reči: „Dan pobede 9. maja” dodaju se reči: „a Dan primirja u Prvom svetskom ratu 11. novembra”.

Član 3.

U članu 5. stav 1. posle reči: „Dan duhovnosti” reč: „i” zamenjuje se zapetom, a posle reči: „Kosovsku bitku” dodaju se reči: „i Dan sećanja na srpske žrtve u Drugom svetskom ratu – spomen na 21. oktobar 1941. godine i krvavu jesen 1941. godine kada su nemačke okupacione snage izvršile masovni ratni zločin nad civilima u Kragujevcu i širom Srbije”.

U stavu 2. posle reči: „27. januara” i zapete reč: „a” briše se, a posle reči: „28. juna”, dodaju se zapeta i reči: „a Dan sećanja na srpske žrtve u Drugom svetskom ratu – 21. oktobra”.

Član 4.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

OBRAZLOŽENJE

I. Ustavni osnov za donošenje ovog zakona

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u odredbi člana 97. tačka 14. Ustava Republike Srbije, kojom je utvrđeno da Republika Srbija uređuje i obezbeđuje, između ostalog, i praznike Republike Srbije.

II. Razlozi za donošenje i objašnjenje pojedinačnih rešenja

Predlogom ovog zakona predlaže se ustanovljavanje novog zakonskog rešenja prema kome bi se u Republici Srbiji državni praznik **Sretenje – Dan državnosti Srbije**, osim 15. februara, praznovao i 16. februara (član 1).

Pored toga, predlaže se i da se u Republici Srbiji praznuje i Dan primirja u Prvom svetskom ratu – spomen na sve nevino postradale u razdoblju između 1914. i 1918. godine (član 2).

Naime, Prvi svetski rat započeo je napadom na Srbiju od strane Austrougarske monarhije, 28. jula 1914. Prva pobeda Antante izvojevana je već na početku rata, u bici na Ceru. Sledio je niz krvavih bitaka u borbama na Drini, povlačenje i velike pogibije, da bi, u pobedonosnom krešendu, u decembru 1914. godine, u istoriju svih bitaka ušla Kolubarska bitka.

Jesen 1915. započela je novim i silnijim napadom protiv kojeg nije bilo odbrane. Jurišali su srpski pukovi na neuporedivo jače od sebe. Povlačenje ka jugu presekao je novi neprijatelj, a onda je ostalo samo jedno – surove planine Albanije i put ka moru. U snežnim nanosima, promrzli i gladni, ostali su zauvek na brojnim mrtvim stražama srpski vojnici, a preostali su, nakon nadčovečanskih muka, preveženi brodovima Saveznika na Krf. Albanska golgota zamenjena je pričom o dobroti i zahvalnosti koja traje i danas.

Saveznici su učinili sve da se srpska vojska oporavi i naoruža ponovo, i ona je vaskrsela na Solunskom frontu, u strašnim borbama na Kajmakčalanu, mestu u oblacima i mestu još jednog srpskog sećanja. Na tom planinskom vrhu su srpski grobovi, inače posejani po celom svetu, najusamljeniji, valjda zato jer su najbliže nebu i jer je to bila Kapija Slobode.

Dve godine, od 1916. do 1918, na vrletima i ponorima Nidže planine, okrenuti severu i otadžbini, polako su nestajali srpski pukovi.

Konačno je stiglo naređenje, i od 15. septembra 1918. pa do 1. novembra, dve srpske armije prevalile su pod borbom 650 kilometara i oslobodile svoju otadžbinu. Vodili su ih oni koji su srpsko komandovanje proslavili u celom svetu, a pobedonosni niz od Kajmakčalana do Beograda izveli su besprimerno hrabri i za istoriju nepoznati srpski vojnici, na svom putu ka kući i slobodi.

U tom ratu je Srbija izgubila trećinu stanovništva, a zemlja je pretrpela nenadoknadiiva razaranja.

Prema predloženom rešenju, u Republici Srbiji radno bi se praznovao i Dan sećanja na srpske žrtve u Drugom svetskom ratu – spomen na 21. oktobar 1941. godine i kravavu jesen 1941. godine kada su nemačke okupacione snage izvršile masovni zločin nad civilima u Kragujevcu i širom Srbije, i to 21. oktobra (član 3). Naime, tokom narodnog ustanka u centralnoj Srbiji protiv nacističkog okupatora 1941, u kome su učestvovali i rojalisti i komunisti, ukupno su od 1. avgusta do 5. decembra 1941. ubijena 203 nemačka vojnika. Istovremeno je ubijeno 11.522 srpskih ustanika i streljano u odmazdi 21.809 talaca u centralnoj Srbiji, među kojima su, pored Srba, bili i brojni Jevreji i Romi. Dakle ukupno 33 hiljada građana centralne

Srbije ubijeno je za vreme ustaničkih borbi 1941. godine. U odnosu na broj ubijenih okupatorskih vojnika, ubijeno je 164 građana centralne Srbije na jednog nemačkog vojnika. Krvava jesen 1941. je jedan od najtragičnijih trenutaka u istoriji Srbije i srpskog naroda u poslednja dva veka. Jasno je da je glavni stradalnik u ovim događajima bio srpski narod, kao i Jevreji i Romi Srbije.

III. Finansijska sredstva potrebna za sprovođenje ovog zakona

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbediti dodatna sredstva u budžetu Republike Srbije.

IV. Razlozi za donošenje ovog zakona po hitnom postupku

Zakonom o državnim i drugim praznicima u Republici Srbiji propisano je da su državni i drugi organi, privredna društva i drugi oblici organizovanja za obavljanje delatnosti ili usluga dužni da, u skladu sa zakonom i propisima donesenim na osnovu zakona, obezbede neprekidno obavljanje delatnosti, odnosno usluga i u dane državnih i verskih praznika koji se praznuju u Republici Srbiji ako bi zbog prekida obavljanja delatnosti, odnosno usluga nastale štetne posledice za građane i državu. Propisano je i to da privredna društva i drugi oblici organizovanja za obavljanje delatnosti ili usluga čija priroda delatnosti, odnosno tehnologija procesa rada zahteva neprekidan rad, mogu da rade i u dane državnih i verskih praznika koji se praznuju u Republici Srbiji.

Da bi se državni i drugi organi, privredna društva i drugi oblici organizovanja blagovremeno pripremili, odnosno organizovali svoju delatnost na način koji obezbeđuje da ne dođe do prekida u obavljanju delatnosti i pružanju usluga građanima, i kako bi se sprečilo nastajanje štetnih posledica za građane i državu, predlaže se da ovaj zakon bude donet po hitnom postupku.